Anul III. Cluj, 29 Iulie n. 1905 Nr. 30.

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
„ 1/2 „ 1 „ 60 „
„ 1/4 „ — 90 „
ÎN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
„ 1/2 „ 3 „

Numeri singuratici se vênd în Cluj cu 5 fileri, într'alte locuri cu 6 fileri.

Rĕvaşul

INSERŢIUNILE se plătesc după mărimea locului ce ocupă; fiecare cm. □ costă odată 10 fil., de 2 ori 8 fil., de 3 şi mai multe ori 6 fileri.

ADRESA: „RĔVAŞUL" CLUJ, — KOLOZSVÁR 6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN | Apare în fiecare Sâmbătă | Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Restanţierii sunt rugati şi provocaţi sĕ binevoiască a trimite numai decât preţul abonamentului, la din contră vom fi siliţi sĕ le sistăm foaia şi să incassăm restanţa pe altă cale.

Preţul abonamentului:
pe un an Cor. 3·20; pe jum. de an Cor. 1·60.

Cărturarii şi cărţile.

II.

Cartea e o unealtă, a cărei lipsă ne arde în suflet pe toţi cei ce n'o avem. Poporul de jos n'o are; lipsa ei îl ustură şi îi face traiul negru, — dar oare gândiţi, că domnii se trudesc şi se sbat după cuviinţă, ca să-i pună în mână unealta de trebuinţă şi sĕ-i sădească în suflet înţelegere şi tragere pentru ea? Inşişi domnii nu-i înţeleg preţul şi nu-i mĕsură câştigul şi folosul pe cum se cade.

Aşa puţină cetanie românească, între domni, ca la noi, nu se face la nici un neam. Cărţile şi foile străine împestriţate cu mare torăială de vorbe şi sforăială de veşti din lumea mare, ni-le părândăm şi le sorbim cu o dragoste bolnăvicioasă. Marfa bună şi sănătoasă a minţii şi a strădanii româneşti între noi se bucură înse de puţină trecere.

Slova tiparelor străine svârle în sufletele celor ce le morfăiesc simburele rĕcirii şi al înstrăinării faţă de trebile, de dorinţele, de nĕcazurile şi năzuirile neamului nostru. Şi sunt multe suflete în a căror straturi au prins şi prind tot mai tare colţ aceşti simburi aducători de perire şi pierzanie. De aicea vine, că domnii nu-şi împlinesc slujba după bună cuviinţă, că nu îndrumă, nu povăţuiesc şi nu îndeamnă spre lucruri şi îndeletniciri bune pe cei ce-i au sub pază şi purtare de grijă.

Pentru-ca badea dela sate sĕ se împrietinească cu cartea şi sĕ-i cunoască lămurit preţul şi dobânda ce i-o poate aduce e de neapărată trebuinţă, ca cărturarii pricepuţi sĕ-l desbată de cap şi sĕ-l lumineze şi sĕ-i înşire pe degete şi oarzăn — cum lui îi place — tot ce se spune şi se tâlcueşte în scoarţa cărţilor. Înţelegerea şi cumineţenia numai prin apostolie caldă, răbdătoare şi cu stăruinţă purtată, se poate lăţi în gloatele norodului de jos. Fruntaşii vieţii dela sate, când nu-şi împlinesc slujbele ce le au, săvîrşesc păcat îndoit: faţă de D-zeu şi faţă de neamul lor. Dela ei se aşteaptă, ca în vreme ce îşi rînduesc tihna căsnicii lor — sĕ nu-şi uite şi sĕ nu treacă cu vederea îndatoririle mari şi sfinte ce le au.

Doririle neamului nostru nizuesc spre bine şi spre noroc, şi în frământările puse nime nu ne poate ajuta aşa de mult ca dragostea şi sirguinţa ferbinte şi silitoare a cârmuitorilor fireşti.

Cartea şi învăţĕtura sunt uneltele cele puternice pentru îsbândirea cu noroc a visurilor noastre. Dragostea pentru carte şi pentru meşteşugul ei binecuvêntat numai cărturarii o pot creşte şi lăţi.

Cărturarii trebue sĕ iubească slova minţii româneşti şi sĕ nu-şi lase sufletele năimite de veninul mărfurilor străine şi viclene. Mai mult: ei trebue sĕ arate poporenilor necontenit şi cu stăruinţă neînfrântă binele ce-l aduce cartea şi comorile de aur ce le păstrează ea celor ce o înţeleg şi o au dragă. Trebue sĕ iee cartea în mână şi la prilejuri sĕ le cetească şi sĕ le descâlcească sfaturile şi îndrumările din ea.

Dar nu numai atâta. Ca vorba sĕ fie mai spornică şi ca îndrumarea mai curênd sĕ prindă temelie în suflete, e cu cale ca înşişi cărturarii sĕ dea pildă celor neîncrezători, sĕ meargă ei înainte cu fapta, sĕ aplice aievea sfaturile spuse în carte. La câmp şi acasă sĕ lucre şi sĕ-şi rênduiască trebile aşa cum sfătueşte şi învaţă cartea. Fapta, lucrul vĕzut cu ochii, are cea mai mare putere de înduplecare. Ţăranul, care nu dă ascultare vorbelor, se dă bătut înaintea faptelor ce le vede cu ochii şi le pipăie cu mâna.

Dragostea pentru carte numai în chipul acesta se poate desvolta. Întâi s'o aibă dragă cărturarii. Dragostea lor o sĕ rĕsară dragoste pentru învăţătură în cei de jos, iar dragostea acestora o sĕ nască lumina minţii şi neatârnarea în bani şi în puteri, pe care o dorim.

Întru mărirea lui Dumnezeu.

Cu plăcere reproducem din »Unirea« acest preafrumos articlu, scris ca un resunet cald la dania făcută de dl Ştefan Havaşi Oăşanu.

»In zilele noastre, — a căror caracteristică e scepticismul şi vênarea intereselor şi a plăcerilor materiale — rar ni se dă ocasia sĕ putem înregistra din când în când vre-o faptă nobilă şi măreaţă, care sĕ deştepte în noi sentimente mai înalte dându-ne astfel îmboldul pentru a cerca sĕ o imităm.

Viaţa de toate zilele cu micile ei intrigi şi interese trecătoare şi viaţa publică, cu frasele ei goale şi lustruite, se asamănă mormintelor spoite pe din afară, cari din lăuntru sunt pline de putreziune.

Bărbaţii cu inima mare, sufletele generoase şi nobile strălucesc ca tot atâţia astrii în caosul acesta de interese josnice, arătându-ne singura cărare dreaptă, care există; iar faptele lor curăţă tot nămolul vremii de pe inima noastră lăsând ca aceasta sĕ apară aşa de bună şi curată, cum a eşit din mânile Ziditorului.

Ne bucurăm atunci şi noi din tot sufletul, vĕzênd înalta pilduire şi sufletul nostru se opinteşte sĕ-şi iee un avênt mai înalt, încearcă sĕ se ridice în sfere mai senine, sbătându-se din aripile lui, tăiate pe jumĕtate.

O astfel de măreaţă şi nobilă faptă este ştirea ce ne o aduc confraţii dela «Rĕvaşul», că adecă: Domnul *Ştefan Havaşi Oăşanu* şi-a testat întreaga sa avere de o sută de mii coroane pentru zidirea unei noue biserici române gr.-cat. în Cluj.

Fapta vorbeşte dela sine; ori ce comentar e de prisos.

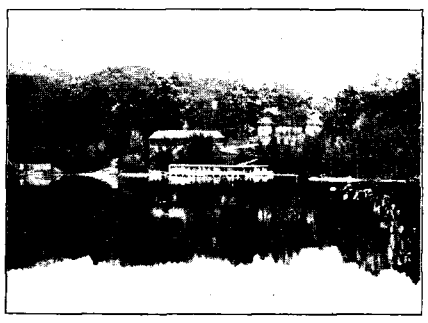

»Lacul ursului« la băile din **Sovata.**

Ne reamintim contribuirile, pe cari le cetiam în toată sĕptĕmâna în »Rĕvaşul« pentru noua biserică gr.-cat., ce avea sĕ se zidească şi ne gândiam atunci la aceasta nouă biserică românească în Cluj, ca la o visiune foarte departe în viitor, pe care D-zeu nu ne va învrednici sĕ o vedem cu ochii. Copii nostri, ori nepoţii nostri, poate sĕ aibă norocul, care pentru noi era numai un vis frumos şi îndĕpărtat.

Şi iată, că din marinimia unui fundator generos deodată s'a făcut un paş uriaş spre aceasta luminoasă ţintă — şi putem spera acum, sĕ vedem în viitoriul mai apropiat, înălţându-se falnica zidire a bisericii noue din Cluj, după cerinţele oraşului mare şi după însuşi numĕrul mare al credincioşilor, care se urcă aproape la 7.000 de suflete.

Fapta aceasta generoasa o plamadise nobilul fundator cu ani înainte; în Joia-mare a acestui an a încheiat înaintea notariului public actul de donaţiune, astfel încât Escelenţa Sa Mitropolitul avênd cunoştinţă despre cele sevîrşite a scris fundatorului asupra sfintelor sĕrbători o călduroasă scrisoare de laudă şi de mulţumită. Dupăce afacerea a trecut prin toate forurile, cu învoirea fundatorului, lucrul s'a adus în publicitate, vestit fiind din partea protopopului Clujului de pe amvon credincioşilor, cari în frunte cu curatoratul lor au aranjat o mişcare frumoasă de mulţămire şi laudă în cinstea fundatorului.

Vestim şi noi cetitorilor nostri numele lui spre bună pilduire, vestim fapta lui nobilă, sĕ o cunoască cu toţii şi sĕ o cinstească. Vestim numele venerabilului bĕtrân de 74 ani, care îşi închină toată averea agonisită în o viaţă îndelungată şi laborioasă, pentru podoaba casei Domnului.

Numele lui trece departe de cercul cunoscuţilor de până acuma, ridicându-se între fundatorii nostri de întâiul rang, binemeritând de titlul: »binefăcĕtor al bisericii şi al neamului.«

Departe în viitor se întind efectele jertfei lui curate.

... Sub boltiturile bisericii noue şi mărete din Cluj, fumul de tămâie se va înălţa în undulări mângăitoare, înălţându-se spre bolta tăriei deodată cu şopotul molcom al rugăciunii şi cu vibrările cântărilor sfinte. Corul tinerimii universitare va esecuta responsoriile şi biserica va fi tixită de lume. Bătrâni şi tineri, bărbaţi şi mueri toţi se vor închina cu sufletele împăcate D-zeului neamurilor. Şi prin geamul frumos colorat, soarele va arunca un mănunchiu de raze de foc, într'aurind slovele de aur de pe o tablă de marmură din păretele bisericii ....

Copii de şcoală vor ceti atunci în slovele de aur numele lui: *Ştefan Havaşi Oăşanu.*«

Crestături.

— Din »**Sămănătorul**«, numĕrul cel mai nou încrestăm cu plăcere următoarele observări:

»Ultimul numĕr din »Rĕvaşul« dă încă un amĕnunt din frumoasa biserică veche dela Feleac. Luându-se notă de observaţiile ce s'au făcut în această Cronică asupra bietului stil de împrumut, încărcat şi deşănţat, în care se clădesc bisericile noastre de astăzi, se face o întrebare cu privire la architecţii cari cunosc vechiul nostru meşteşug de clădire şi ar putea sĕ-l învie. Căci în

©BCU Cluj

Cluj s'a sĕvîrşit o faptă frumoasă: bĕtrânul Havaşi-Oăşanu a lăsat o mare avere pentru a se face acolo biserica românească (de rit unit sau neunit aceea e, cât mĕ priveşte, *tot una).*

»Cu arta noastră veche s'a ocupat mai mult şi mai bine decât ori-care, architectul Vladimir Mironescu, un Bucovinean, aşezat acum în Bucureşti şi al cărui album istoric, netipărit încă, e cât se poate de frumos. — Studii a mai făcut dl P. Antonescu, care se zice că a şi publicat, după o cercetare asupra Coziei, pe care o cunoaştem, o espunere generală asupra vechii architecturi româneşti, în revista »Literatură şi artă română«. Am impresia, că dl Mironescu e mai mult artist şi cercetător, ear dl Antonescu mai mult architect. Iată doi candidaţi, cari ar putea lucra împreună la Cluj şi în afară de cari nu mai cunosc nimic decât unele cariere sfărîmate şi copleşite de »afaceri«. N. Iorga.

— **Misiuni poporale** se vor ţinea în Abrud, în zilele de 11—14 August n. 1905. Ni-s'a trimis programul tipărit al acestor mari lucrări, cari sunt menite să facă începutul operei de regenerare a poporului nostru credincios din munţii cei falnici ai Abrudului. Nădăjduim, că începutul acesta va fi bun şi astfel se va deschide cu isbândă calea cea nouă a adevĕratei vieţi sufleteşti. Prilejul, cum ni-se spune e potrivit, cu toate că abia se trece, pe atunci, peste culmea lucrului de vară. Pe zilele acele adecă, în totdeauna mulţime mare de popor obicinuia a se duce în pelegrinaj la mănăstirea dela Maria Radna. Acum dacă în vederea marilor lucrări sufleteşti poporul nostru va fi adunat la el acasă, nu numai îşi va cruţa drumul spre Radna, ci îşi va împlini mai bine şi mai cu folos datorinţele sale sufleteşti; şi încetul cu încetul se va lăsa de obiceiul de dubioasă valoare, de a-şi căuta mângâierea în locuri străine şi la preoţi străini.

Pentru a asigura succesul deplin al misiunilor s'au angajat la lucru următorii preoţi din Munţi: *Ariton M. Popa*, paroch în Bucium-Şasa, care va predica de douĕ ori; *Ioan I. Tordai*, din Offenbaia, *Petru Simu*, din Câmpeni, *Alesandru Papiu*, din Bistra, *Nic. Ungurean*, din Muşca, şi *Ioan Simu*, administratorul parochial din Abrud. Mai mult chiar; onoraţii confraţi au invitat pe d-l protopop al nostru, *Dr. E. Dăianu*, ca să binevoiască a alerga întru ajutor spre a dirigea după esperienţa câştigată sfintele lucrări, predicând de câte ori va avea voie. După cum suntem informaţi d-l *Dr. Dăianu*, a promis, că pe cât numai îi va sta în putinţă va lua parte la aceste importante acţiuni religioase morale, cari după chiar convingerea şi esperienţa sa, sunt cele mai de lipsă şi mai folositoare lucrări, ce trebue sĕ le îmbrăţoşeze clerul nostru. După programul statorit d-lui protopop al Clujului i-s'a reservat cuvêntul de introducere, în 11 Aug. la oarele 4 d. a. şi cuvêntul de închiere, în 14 Aug. dar e probabil, că va predica şi în celelalte zile, dacă va putea lua parte.

DE PESTE SĔPTĔMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Biserica nu e numai a celor vii, ci şi a celor morţi; pentru-că biserica e a sufletelor şi sufletele sunt nemuritoare.

Biserica nu lucrează, numai pentru viaţa pământească, pe care o întăreşte şi o mângâie, ci mai ales pentru viaţa cea nemuritoare şi veşnică, care va sĕ fie. In biserică se fac necontenit rugăciuni pentru cei morţi ai nostri. Prin sfintele ei slujbe cei vii sunt îndemnaţi sĕ-şi aducă aminte de cei trecuţi din viaţă ai lor, şi astfel sĕ cultivă legătura acea sufletească între cei vii şi cei morţi, care e aşa de folositoare tuturor.

Eată de ce nu se poate un mod mai potrivit de a cinsti amintirea unui mort iubit al nostru, decât făcêndu-i parte într'o biserică de rugăciunile şi jertfele sfinte, cari se vor sĕvîrşi în ea.

Indemnăm deci pe toţi fraţii creştini, ca nu cu flori vestezitoare, nu cu deşertăciuni trecătoare sĕ prăsnuiască amintirea morţilor sei, ci prin daruri la sfânta biserică, — spre mărirea lui D-zeu şi mântuirea sufletelor omeneşti.

La fondul bisericei celei noue din Cluj au mai întrat următoarele daruri:

Nr. 238. *Floare Pop* din Betlean (întru amintirea reposatei sale fice *Cristina Pop* măr. *Cosma),* 50 coroane.

Nr. 239. *Dr. Romulus Marc,* medic în Cluj (Széchenyi tér nr. 1.) în loc de cunună pe sicriul d-nei Elena Mandeal n. Pandrea, 10 coroane. — Suma totală 60 coroane,

D-zeu sĕ le rĕsplătească!

— **La fondul asilului de orfani**, (întemeiat de d-na Ana Frâncu, întru amintirea d-nei Elena Mandeal), şi administrat de comitetul reuniunii femeilor »S. Maria« au mai binevoit a contribui:

Dl *Dr. Romulus Marc,* medic, 10 cor.

Dl *Dr. Iuliu Florian,* capelan în Cluj, întru pomenirea scumpei sale surori reposate, Aurelia Florian, asemenea 10 coroane. — Fondul întreg face acum *60 cor.* şi s'a depus la »Economul« în Cluj, în libel separat sub numirea »Fondul Asilului de orfani«.

— **Parochia gr.-cat. a Aradului** devenită vacantă prin denumirea P. On. George Telescu de canonic. se dă în concurs până la 25 August n. Emolumentele sunt: cvartir, 12 jugere arător, congruă anuală dela patron de 1260 cor. 400 cor. bani de cvartir şi venite stolari computate toate la olaltă în 2722 cor.

† **Elena Cirlea n. Hossu,** sora P. Sfinţiei Sale Episcopul Lugojului, Dr. Vasile Hosszu a încetat din viaţă, punênd în greu doliu şi crâncenă durere o estinsă şi foarte respectată familie. Ne împărtăşim în durerea acestei familii, şi cu duioşie publicăm jalnica veste, în forma originală, cum ni s'a trimis:

Copleşiţi de durerea despărţirii, dar întăriţi prin sperarea revederii întru viaţa de veci, facem cunoscut tuturor rudeniilor, prietinilor şi cunoscuţilor, mutarea dela cele trecătoare la cele eterne a prea iubitei şi duioasei soţie, mamă şi soră *Elena Cirlea născ. Hosszu* întêmplată Luni în 24 Iulie, în etate de 44 ani, după primirea deslegării preoţeşti spre înfăţoşare cu rĕspuns bun la înfricoşată judecată a Domnului nostru Isus Christos. Osemintele pământeşti ale neuitatei noastre repausate se vor transporta, întru aşteptarea învierii de obşte, în cripta familiară din Mureş-Oşorheiu, Miercuri în 26 a l. c., la oarele 11 a. m. pe lângă solemnităţile rituale ale sfintei noastre biserici. Alba-Iulia, la 24 Iulie 1905. Fie-i partea cu dreptii şi amintirea binecuvêntată! Ioan Cirlea ca soţ, Vasile, episcopul Lugojului ca frate, Aurel Cirlea ca fiu, Frida Cirlea născ. Erdélyi ca noră.

— **Convocare**. Adunarea generală a dĕsp. XXV. (Ludoş) al Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român se convoacă prin aceasta pe ziua de 6 August st. n. în Bogata de Murĕş şi se invită membrii Asociaţiunii şi toţi iubitorii şi sprijinitorii culturei poporului român. Vasiliu Suciu, directorul dĕsp.

— **Hymen.** Elena Manişior şi George Comanar anunţă serbarea cununiei lor, ce se va celebra Duminecă în 30 Iulie n. a. c. la 4 oare p. m. în biserica gr.-cat. din Făgăraş.

— Victoria Recea şi Iosif Bogdan, teol. abs. anunţă serbarea cununiei lor, ce se va celebra Duminecă în 13 August n. a. c. la oarele 4 d. a. în biserica gr.-cat. din Şeulia de Câmpie.

— Aurora L. Târziu din Cherelus şi Ioan Turdean din Sanislău — logodiţi.

— **Despărţământul Sătmar-Ugocia** al Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român, invită la adunarea VII. generală ce o va ţinea în comuna Bicsad la 6 August st. n. După adunare urmează concert dat de dl Nicolau Corfescu baritonist dramatic din Bucureşti, cu concursul dşoarei Flora Kepes şi bal aranjat de tinerimea română academică din comit. Sătmar-Ugocia.

— **Tinerimea română din Sălagiu şi Chior** invită la petrecerea de vară împreunată cu teatru, cântări şi declamări, ce o va aranja cu ocasiunea adunării despărţământului »Şimleu« al »Asociaţiunii« şi a »Reuniunii femeilor române sălăgiene« la 6 August n. c. în Buciumi în folosul bibliotecei districtului protopopesc gr.-cat. al Almaşului. Preţul de întrare: de persoană 2 coroane. Inceputul la 7 oare sara. In timpul pausei se vor juca jocurile naţionale: Căluşerul şi Bătută.

— **Comitetul despărţământului Sătmar-Ugocia** convoacă adunarea cercuală ordinară a »Asociaţiunii« la Bicsad pe ziua de 6 August st. n. la oarele zece a. m. George Şuta, director. Dr. Vasiliu Lucaciu, secretar.

— **Reuniunea învĕţătorilor** gr.-cat. din archidiaconatul părţilor sătmărene aparţinătoare diecesei Oradane îşi va ţinea adunarea generală anuală la 10 August n. a. c. la 9 oare din zi în comuna Piscar.

— **Comitetul desp. Reghin** al »Asociaţiunii« invită la petrecerea de vară, care o va aranja din incidentul adunării generale a despărţământului, Joi la 10 August n. a. c. în pavilonul de vară din promenada oraşului. Venitul curat e destinat spre scop filantropic. In pausă se va juca »Romanul« şi »Bătuta«.

— **Concurs** de primire în Seminariul junimei române gr.-cat. stud. din Blaj. 1. Părinţii, cari voesc sĕ-şi aşeze băeţii pe anul şcol. 1905/6 în seminariul junimei gr.-cat. dela gimnasiul superior gr.-cat. din Blaj, prin aceasta sunt avisaţi, că terminul concursului de primire (se primesc numai gimnaziştii) este 14 August st. n. a. c. Cererile de primire sunt a se adresa: Preaveneratului Consistor Metropolitan din Blaj şi ce priveşte

FOIŢA RĔVAŞULUI

D-lui Ştefan Havaşi Oăşanu.

Zile bune fericite,
Sĕ trăeşti pe acest pământ,
Sĕ-ţi ajute Domnul sfânt!
Sfântul Ştefan Te umbreze,
Zilele sĕ-ţi lumineze
Purtând numele lui sfânt.

Fie-ţi calea'n astă lume,
Aşternută tot cu flori,
Zile ca de sĕrbători,
Iară noi s'avem ca Tine,
De acum şi până 'n fine,
Mulţi, o, mulţi făptuitori.

O! primeşte aceste şire,
Ce purced din simţ curat,
Ne'ntinate cu pĕcat,
Noi îţi ştim a Ta iubire,
Îţi cunoaştem blânda-ţi fire,
Fii de toţi azi salutat!

Peţelca. **Iuliu Domşa.**

Dela băile din Sovata.

— Scrisoarea I. —

(Vezi ilustraţia de pe pag. I.)

Fericesc pe ţĕranul nostru, care munceşte acum ca patru, în arşiţa dogoritoare a soarelui, dar mângâiat de roada bogată a pământului. Anul trecut arşiţa era mai grozavă, că ardea de sus, şi ardea din jos pământul uscat, şi ardea din lăuntru dela inimă, amarul, şi chinul şi groaza de ziua de mâne şi teama de iarna ce avea sĕ urmeze.

Acum, har Domnului, nici căldurile nu-s aşa groaznice. Iar pământul, încărcat cu darurile lui D-zeu, recoreşte sufletul muncitorului cinstit.

El simte mângâierea resplatei, dela D-zeu, şi cu gând curat se ridică, în rugă, spre Părintele luminilor, dela care vine toată darea cea bună şi tot darul deplinit.

Iată de ce fericesc eu pe fratele dela sat, care e sănătos, e tare şi are o breazdă de pământ, pe care a lucrat'o şi să resboieşte acum în largul câmpului culegând roadele muncei sale, darurile binecuvêntării lui D-zeu.

Cu cât mai rĕu o ducem noi, aşa numiţii domni, cari n'avem o breazdă, n'avem o grădinuţă, n'avem un colţ cu iarbă verde în jurul nostru. Cu toată tistia şi domnia, ce o avem, acum vara, când trecem, cu trenul vezi bine, peste ţeară, — trebue să oftăm: eu cel puţin nu pot să nu oftez, vai de noi domnii! — şi sĕ nu fericesc pe ţĕranii nostrii, pe fraţii nostri, cari n'au părăsit plugul românesc şi lumea lui frumoasă, pentru o domnie sĕracă, şi lihodă, şi pustie, pentru-că e — străină.

Cum am călătorit, până aici, în sĕcuime, tot cu gânduri de acestea mi-am ţinut de urît, că n'am avut pe nime, cu cine să povestesc după inimă. Românii nu prea călătoresc pe vremea asta de lucru scump, iar cu străinii nu-mi prea vine să mĕ ortăcesc. Şi cum stam la fereastra trenului, ce sbura pe valea largă a Mureşului, apoi pe valea cea mai îngustă, dar binecuvêntată a Tîrnavei-mici, şi vedeam pe văi şi pe dealuri, pe câmpiile verzi, ciopoare albe de Români, care cu coasa, care cu furca, care cu car cu boi, care cu car cu vaci, toţi tari şi sănătoşi, toţi harnici şi voinici — iar eu, pripăşit bolnăvicios, şi ostenit, asudând într'o năduşală leneşă şi fără nici un rost, căci nu aveam nici un lucru — o, trebue sĕ mĕ mărturisesc, deşi mi ruşine, îmi venia să plâng. De ce oare n'am rĕmas şi eu mai bine ţeran între ţerani, fecior în sat, cu opinci şi cu ţundră, sĕ am şi eu acum o moşiuţă, cu car, cu plug, cu boii în jug, şi — de bună samă un trup cu mai multă sănătate şi cu mai mare tigneală la traiu... Dar ce se faci? Bagsama aşa mi-a fost ursita!

Şi acum, după multă învăţătură şi slujbă şi domnie, îmi caut sănătatea pe la băi şi nu-mi caut fericirea, că n'am unde, am perdut'o pe drum, când am plecat la şcoala cea ungurească din oraş ori am lăsat'o toată în căsuţa părintească dela sat. Un lucru singur mĕ mai mângâie, că sufletu mi-e tot *românesc* şi se desfătează cu drag în tot ce are neamul meu. Cât de *românesc*, asta acum o simţesc deplin, când cunosc şi aceasta parte de ţară, *secuimea*, şi vĕd cu durere în inimă, cum sute de mii de Români, din acestea părţi s'au făcut Unguri.

Insaşi *Sovata* aceasta, vestită pentru lacurile sale cu apă sărată, încă e comună, care trebue că a fost odată curat românească, iar acuma e curat ungurească. Mai e şi acum biserică gr.-cat, aci şi încă faină biserică; mai e si popă românesc, părintele Ioan Gergely, om destul în orice comună, — dar ce folos? Toţi credincioşii gr.-cat. din Sovata sunt după limbă maghiarisaţi, nici nu mai pricep româneşte, deşi părinţii lor, cari trăiau înainte cu 50—60 ani, vorbiau bine ro-

©BCU Cluj

pe băeţii, cari în anul şcol. trecut nu au fost elevi ai seminariului junimei, cererile au sě fie instruate cu estras de botez, testimoniu de pe anul şcol. trecut şi atestat de vaccinare. In cerere părinţii sau îngrijitorii au să-şi însemne locuinţa şi posta ultimă cu acurateţă şi sě declare, că cunosc pe deplin toate condiţiunile şi se obligă a le implini pe toate. Ca resoluţiunile sě se poată espeda francate, petenţii sunt rugaţi sě alăture marcele postale de lipsă. 2. Pentru elevi sunt de a se plăti: 8 cor. taxă de înscriere, 250 cor. pentru cvartir, vipt, luminat, spălat, încălzit şi în cas de lipsă medic şi medicină; 2 cor. taxă de scaldă, 6 cor. taxă pentru scrobitul rufelor, aşadară cu totul 266 cor. la an, fără scrobit 260 cor. Taxa de inscriere, de scaldă şi de scrobitul rufelor are sě se plătească toată de odată cu ocaziunea înscrierii, suma de 250 cor. în 2 respective în 4 rate anticipative astfel, că în 1 Septemvre cu ocaziunea presentării sunt a se plăti cel puţin 76 cor. respective 70 cor. fără scrobit. In cas de două rate, rata primă va fi de 136 cor. şi se va plăti în 1 Septemvre, a doua de 130 cor. şi se va plăti în 1 Februarie; în cas de 4 rate, rata primă va fi de 76 cor. şi se va plăti în 1 Septemvre, a doua de 70 cor. şi se va plăti în 15 Noemvrie, rata a treia de 60 cor. şi se va plăti în 14 Februarie, rata a patra de 60 cor. şi se va plăti 15 Aprilie. Elevii trebue sě-şi aducă schimburi şi haine de pat semnate cu numele fiecăruia. Provisiunea vor avea-o întreagă; mâncările cât se poate de bine pregătite. Elevii se vor presenta în 1 Septemvre st. n. înaintea superioritătii seminariale, insoţiţi de părinţii sau îngrijitorii lor, unde aceştia vor plăti taxele de lipsă şi vor da în samă obieltele şi lucrurile elevilor şi li se va designa mobilariul destinat spre folosinţa elevilor. *Rectoratul internatului.*

— **Necrolog.** Paolina Marschall n. Hollinek în numele seu şi al copiilor sei Emil, Poldi Richard, Paula, Iosef şi al numeroaselor rudenii cu inima frântă de durere aduce la cunoştinţă trecerea din viaţă a neuitatului soţ, resp. tată, fiu, frate şi cumnat *Iosif Marschall* proprietar de tipografie, întemplată repentin Sâmbătă, în 22 l. c. la oarele 11 a. m. după scurte suferinţe, în anul 44 al etăţii şi al 19-lea al fericitei sale căsătorii, sfîrşindu-şi viaţa sa laborioasă şi dedicată familiei sale. Rěmăşiţele pămentesti ale scumpului defunct se vor aşeza spre odihnă eternă Luni, în 24 l. c. la 3 oare d. a. în capela mortuară evangelică de conf. augsb. Fie-i ţěrînă uşoară şi memoria binecuvântată! Jalnica familie.

— Reposatul, deşi neamţ de obîrşie, a fost în strinsă legătură cu noi Românii. Ca tipograf a lucrat cu zel la Tribuna, a fost în timpii din urmă şeful tehnic al Tipografiei Tribunei şi la licvidare a şi cumpěrat'o editând «Foaia Poporului«.

— **Internatul »Pavelean«** de băieţi gr.-cat. din Beiuş (Belényes). Părinţii, cari voiesc sě-şi aşeze băieţii pe anul şcol. 1905/6 în internatu. »Pavelean« de lângă gimnaziul superior gr.-cat. din Beiuş, prin aceasta sunt avisaţi, că cel puţin până la *20 August n. a. c.* sě se adreseze la rectoratul acestui internat. Taxa pentru provisiune la an e: 240 cor.; pentru uniformă: 60 cor. Taxele sunt de a se plăti în douě ori în patru rate anticipative, fiind aceste sume prescrise atât de mici, încât numai primindu-le regulat şi anticipative se poate satisface atâtor lipse, câte se recer la întreţinerea şi îngrijirea elevilor. Altfel rectorul va fi silit sě dimită elevii, a căror părinţi sau îngrijitori nu-şi vor plăti ratele la timp. Informaţiuni mai detaiate se pot primi dela rectoratul internatului. Au de a suplica şi elevii solvenţi din anul trecut. *Rectoratul internatului »Pavelean« de băieţi gr.-cat.*

— **Ţarul şi Vilhelm,** împěratul Germaniei s'au întâlnit Duminecă pe apele mării baltice la *Björgö.* Intâlnirea aceasta se crede a fi în legătură cu încheierea păcii dintre Rusia şi Iaponia şi cu politica din lăuntru a Rusiei. Se spune, că s'ar fi plănuit între ei o alianţă, a cărei ascuţiş sě fie mai ales îndreptat în contra Angliei. Ori cum, se vor vedea în curênd urmările întâlnirii celor mai puternici Impěraţi din Europa, cari au povestit o sară, până târziu, numai între patru ochi.

— **Din Rusia.** Miercuri, în sěptěmâna trecută s'au întrunit în Moscva *zemstvourile*, din cari fac parte trimişii nobililor şi ai oraşelor. Aceste sunt un fel de diete provinciale introduse de Alesandrn II. prin 1864, au îndreptăţirea de a-şi spune cuvêntul în trebile ţerii privitoare la agronomie, la finanţe şi la politică. Incă în 1 Sept. 1904 au cerut constituţiune pentru Rusia, în felul în care o au ţerile din apus. Guvernul a şi alcătuit uu proiect de constituţiune, cam strâmt şi cam neţinător în samă de drepturile poporului. Nemulţămite cu acest proiect zemstvourile s'au adunat acum, în numěr de 250, ca sě-l respingă. Guvernul a vrut sě le oprească cu ori ce preţ adunarea. Membrii, întemeiându-se pe îngăduinţa Ţarului, nu au dat ascultare provocărilor guvernului! Adunarea şi-au ţinut-o în toată rînduiala. Proiectul guvernului l'au respins şi au primit un proiect, întocmit de ei în înţelesul drepturilor apusene. Zemstvourile s'au închis hotărînd ţinerea, încă în vara aceasta, a unei adunări de popor căruia sě-i facă cunoscute hotărîrile aduse. »Cu vorba şi cu amânări«, a zis unul dintre ei, »nu mai isprăvim nimic, a venit vremea faptei«. — Cuvêntul hotărîtor o sě-l aibă de acum înainte în Rusia, nu guvernul, care înfăţoşază grijile şi înfumurările neghioabe a celor de sus, ci cei ce se luptă şi cer îndreptăţiri şi uşurări pentru milioanele poporului de jos.

— **Românii din Basarabia** cer drepturi, cer autonomie naţională. Această ţară, ţiitoare oare când de pămêntul ţării românesti, a încăput pe nedreptul şi prin vicleşug în puterea Muscalului. Peste un milion de români locuesc întrînsa, supuşi toţi cârmuirii rele şi neîngrijitoare a Ţarului. Nu de mult li s'a îngăduit tipărirea cărţilor bisericesti pe limba românească. Indemnaţi şi prinşi şi ei in vêrtejul mişcărilor de slobozenie, ce ţin în fierbere toate neamurile din Rusia, merg mai departe: cer legi şi întocmeli de neatârnare şi de cârmuire pe socoteala proprie. Aceasta au hotărît s'o facă nobilii din Basarabia, români mai toţi. Cererea împreunată cu proiectul de autonomie naţională românească au sě le înainteze la Ţar.

— **Intre România şi Grecia** e pe cale de a se rupe legăturile de prietenie. Neînţelegerile s'au ivit din pricina nenumeratelor asupreli şi volnicii, ce le pun la cale Grecii contra fraţilor nostrii din Macedonia. Legaţiunea română din Atena a şi primit porunca sě fie gata în toată clipa de plecare. Ziarele şi toată lumea din România sunt aţitate de purtarea Grecilor. »Conservatorul«, una dintre foile guvernului, zice: »Dacă însě fraţii nosti vor fi tot mereu provocaţi şi loviţi, vom ridica şi noi capul si vom ridica şi noi glasul şi vom ridica şi noi mâna». Vorbe, cari varsă — par' că — întrămare şi înviorare în sufletele celor obidiţi.

— **Intre Rusia şi Muntenegru** s'au rupt legăturile diplomatice. Insărcinatul din Cetinje, capitala Muntenegrului, a fost, la poruncă mai înaltă, chemat acasă la Petersburg. Pricina a fost prinţul moştenitor Danilo, care din prilejul unor sěrbări şi-a ridicat păharul în cinstea şi în lauda generalului japonez Togo, tocmai atunci când năile ruseşti au fost înfrânte în strimtoarea defla Tsushima.

— **Ligă antigrecească** s'a alcătuit de curênd în România sub conducerea fostului ministru C. Disescu, pentru a împedica şi a nimici propaganda grecească din Macedonia, ce tinde prin mijloace mârşave şi afurisite sě contopească pe Românii de acolo în apele tulburi ale grecismului. Liga se chiamă »Acţiunea«.

— **Contra sultanului** s'a sěvîrşit atentat cu bombă Vineri, sěptămâna trecută, când se întorcea dela o rugăciune publică. Sultanul a rěmas nevătămat, dar din suită au fost omoriţi şi răniţi vre-o 80 de inşi. Mulţime de trăsuri şi de cai au fost zdrobiţi şi rupţi în bucăţi. Făptuitorii n'au fost prinşi încă. Se bănueşte, că ar fi bulgari sau armeni.

— † **Teodor Cesărean,** agronom diplomat şi administrator dominial a încetat din viaţă după un morb repentin de inimă, în etate de 53 ani. Inmormêntarea i-se va face Sâmbătă, în 29 Iulie n. a. c., la 4 oare d. am. în locul natal al defunctului (Kendilona). Sân-Mihaiu în 28 Iulie n. 1905. Fie-i ţěrîna uşoară şi amintirea eternă.

— **Pentru îndreptarea morală.** In tipografia unei societăţi pe acţiuni din Aiud apare în zilele acestea o carte interesantă intitulată »*Uj erkölcs javitó intézmények*«, de *Teodor Câmpian.* Cartea se ocupă cu aşezămintele înfiinţate în Italia în Valle di Pompei de advocatul umanist *Bartolo Longo*, şi dovedeşte cât de netemeinice sunt opiniile criminaliştilor Lombroso, Ferri şi alţii, după cari copii criminalilor ar fi osândiţi sě se facă criminali — şi cu resultatele obţinute în institutele de creştere anume înfiinţate pentru copii celor osândiţi la robie şi pentru copii nelegiuiţi şi părăsiţi de mamele stricate, că şi aceştia pot fi bine crescuţi şi sě pot face oameni de omenie şi cetăţeni buni şi folositori. Cartea se estinde pe 260 pag. şi legată frumos în pânză costă 5 cor. Nu dăm aceasta ştire pentruca să îndemnăm pe Români sě cumpere o carte ungurească. Aceasta nici nu ar fi de lipsă. Ci pentruca să vestim, că autorul acestei cărţi valoroase prin cuprinsul ei, e scrisă de un român şi că ediţia ungurească e de fapt numai traducere din româneşte. Ediţia românească se va tipări în aceeaş tipografie din Aiud şi împodobită cu frumoase clişeuri se va vinde — mai eftin chiar decât cea ungureasce — în folosul unui aşăzămênt pentru orfani, Cartea va apărea prin Septemvre anul acesta.

— **Un pictor din Paris**, numit Van Driesten, a pregătit nu de mult un tablou, în care pe un metru pătrat e cuprins chipul alor 150 mii de oameni. Se întipueşte în el întreaga oştire dela Waterloo în frunte cu Napoleon. De departe nu se pot deosebi figurile una de alta, dar de aproape se vede lămurit fiecare figură, mică de mărimea numai a unei furnici; mai ales se poate vedea figura lui Napoleon încunjurată de garda sa. Chipul acesta e uimirea lumii din Paris.

— **O întêmplare îngrozitoare** s'a petrecut zilele trecute în orăşelul Fermo din Italia. Fetiţele şi călugăriţele orfelinatului de acolo erau adunate în capelă la slujbă. Deodată s'a rupt pădimentul şi toţi au căzut din etagiul prim, unde era capela, în pivniţă. Au fost scoase din ruine 16 cadavre, 32 călugăriţe sunt greu rănite.

— **S'a aflat baie de marmoră** în hotarul comunei Arpaş (com. Făgăraş). Marmura e albă, şi — precum se spune — e cea mai bună. O astfel de marmură nu se mai află nicăiri în lume şi numai cu marmură veche egiptică se poate asěměna. Un metru cubic preţuieşte la 2000 cor. Teritoriul minei e al statului şi e dat în arêndă unei societăţi miniere din Sibiiu numită »Pauly et Comp.», care e alcătuită de capitalişti români din Bucureşti.

— **O oaie** a fătat zilele acestea (în satul Mărăşeşti din România) 2 mioare şi 2 miei, cari trăesc tuspatru.

CĂRŢI NOUE ŞI REVISTE

— **Nou album de cusături.** După albumul vestit al »Reuniunei agricole« din Sibiu, a apărut acum tot acolo, un nou şi foarte frumos **Album de cusături şi ţesături româneşti,** compus de d-şoara *Minerva Cosma*, fica d-lui P. Cosma, directorul »Albinei«. Noul album, tot aşa de strălucit, dar mai practic în unele privinţe decât celalalt, cuprinde pe 21 pagini mari, în cuart, cusături şi ţesături originale, bă şi costume româneşti, în colori, tipărit aşa ca ori cine să poată ţese şi mai ales coase după el. Legat într'un volum elegant, costă numai *16 coroane* şi se poate cumpěra dela biroul *Asociaţiunei* (Sibiu. str. Morii nr. 6.

— **M. Eminescu. Scrieri politice şi literare.** Vol. I. (1870—1877). Ediţie critică. Cu o introducere de Ioan Scurtu. Bucureşti. 1905. Inst. grafic Minerva. 8⁰, 452 pag. Preţul 2 lei. — Cartea ne-a sosit numai de curund. Se înfăţoşează ca una dintre cele mai interesante şi mai de samă scrieri. Scoaterea la iveală a tot ce a gândit acest neîntrecut suflet românesc, pune pe cei pricepuţi în putinţa de a-i cunoaşte şi de a-şi lămuri rostul vieţii lui şi felul de alcătuire a minţii lui. Dl Scurtu face un lucru vrednic de toată lauda. Vom mai revení.

A apărut la Bucureşti **»Foaia Familiei«,** sub direcţia dlui Ion Pop Florantin, ca foaie lunară. Preţul pe an 5 lei.

---

mâneşte în casele lor. Azi doar numele şi legea îi arată, că n'ar fi chiar Secui, încolo nu-i poţi deosebi dintre Secui, şi preotul face ce e drept s. liturgie româneşte, dar când trebue sě predice nu-i rost sě vorbească, decât ungureşte.

Acum ciont vorba, că me duc sě me scald în lacul Ursului, dar la alt prilej voiu mai scrie câte ceva.

Ioan Pribeagu.

Vorbe înţelepte.

Veselia omului e ca mirosul florilor: ea nu se înalţă din sufletele veştede.

*

Când este vênt sboară şi hârtiile netrebnice de pe drum.

*

A lăsa fiului tău o moştenire e ca şi cum l'ai ţinea pe umeri, pe când alţii se căznesc sě se suie.

*

Sufletete tari nu sunt cele răzimate pe multe proptele, ci acele, cari stau numai pe temelia lor.

*

Sunt mulţi oameni, cari alergând după o trăsură îşi închipuie, că fac drumul mai uşor.

*

Omul bun are clipe de rěutate; cel rěu nu are clipe, când e bun; când se pare că este, e pentru dênsul.

N. Jorga.

©BCU Cluj

Szám 9709/1905. tlkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy az »Economul« hitelintézet és tak. pénztár végrehajtatónak Sergyán Jánosné sz. Ferencz Pipás Anna végrehajtást szenvedő ellen 1600 kor. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az ujabbi árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki kir. járásbiróság területén levő Kajántó községben és határán fekvő következő birtokjutalékokra u. m.:

a) a kajántoi 12 sz. tjkvben A I. 2—8 rsz. 172. 343. 344. 546. 633. 745- 748. 950. 951. 1081. 1082. 1083. hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedöt B. 15. 16. szerint illetett felerészbeni jutalékra 976 kor. becsértékben.

b) a 173. sz. tjkvben A I. 1—4 rsz. 1128. 1155. 1159. 1160. hrsz. közös erdöböl B. 356. 357 szerinti 8/996 részbeni jutalékára 10 kor. becsértékben.

c) a 177 sz. tjkvben A I. 1—7 rsz. 1129—1133. 1152. 1156/1. hrsz. közös legelöböl B. 342. 343. alatti 5/670. részbeni jutalékára 18 kor. becsértékben.

d) a 179 sz. tjkvben A I. 1—4 rsz. 1154. 1156/2. 1157. 1162. hrsz. közös legelöböl B. 348. 349. alatti 3/255. részbeni jutalékára 56 kor. becsértékben mint ezennel megállapitott kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az *1905. év szeptember hó 23-ik napján d. e. 10 órakor* a Kajánto község elöljáróság iródájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan jutalékok becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. LX.tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Kolozsvárt 1905 évi julius 7.

Ádám s. k.
kir. tszéki albiró.

Szám 9830/1905. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Frâncu Amos ügyvéd által képv. »Economul« hit. intézet Krecz Todor és adós Krecz Todorné sz. Nemes Todora jógutodai Krecz Mitru, Krecz Mária férf. Tiglisán, Pap Juonné sz. Krecz Anna, Krecz Aurél, Krecz Szimion, Krecz Juon, kk. Tiglisán Mária kk. Tiglisán Vaszi, kk. Tiglisán Juon és kk. Tiglisán Anyicza végrehajtást szenvedö ellen 200 kor. töte követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki kir. járásbiróság területén levő Puszta Topa községben és határán fekvő és a 1. a puszta topai 25 sztjkvben A I. 1—4. és 6—14 rend. 155. 156. 192. 192a. 209. 210. 368/2. 684. 696. 697. 707. 708. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 722. 723. 970. 972/1 1237. 1239. 1248. 1342. 1482. hrsz. ingatlanra 968 kor. becsértékben mint ezennel megállapitott kikiáltási árban a Krecz Togyer javára C. 12 alatt bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog fentartása nélkül mint ezennel megállapitott kikiáltási árban, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az *1905. év október hó 4-ik napján d. e. 10 órakor* Puszta-Topa község elöljáróságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881:LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Kolozsvárt 1905 évi junius hó 26.

Lázár s. k.
kir. tszéki albiró.

Pentru sesonul de primăvară şi vară
recomândă
NEUMANN M.
liferant c. şi reg. de curte
Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară şi vară.
Căputuri de transiţie (Double, Ulster, Raglan).
Pardesiuri de primăvară.
Haveloc (cu mâneci şi fără mâneci).
Căputuri economice.
Haine negre de salon şi frac.
Mantale de ploaie şi de praf. Pereline de escursiuni, costume de turişti, biciclişti etc.
Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre şi liste de preţuri la cerere gratis şi franco. — La comande din provinţă ca mĕsură e destul a trimite o haină veche.

(24) 64—

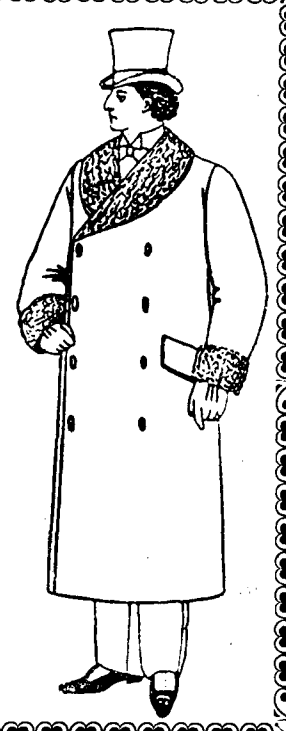

50.000 părechi de păpuci

4 păr. pentru numai fl. 2·80

câtă vreme mai ţine marfa se vor vinde pentru acest preţ de batjocură din pricina cumpĕrării unei mari masse de ghete. 1 păr. pentru domni şi p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu şinoare, de prima calitate şi cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni şi 1 păr. p. dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganţi, fasonul cel mai nou, cuptuşiţi bine pentru iarnă, foarte drăguţi şi uşori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai **fl. 2·80.** Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuci a lui S. Urbach
Krakau Nr. 154/K.

Schimbul permis, şi banii sĕ returnează la dorinţă, astfel risicul eschis. (45) 24—

»Sămănătorul«

Numeri singuratici din escelenta revistă, dirigeată de N. Iorga, se află de vênzare în fiecare Duminecă la **»Rĕvaşul«** (Jókai utcza nr. 6).

Cine sufere de (nevoie) sgârciuri **Epilepsie** şi stări nervoase, se ceară broşura despre Epilepsie, care se trimite gratis şi franco dela *»Privil. Schwanen Apotheke,«* Frankfurt a. Main. 45 50—.

Învĕţăcei

se primesc în brutăria (jimlăria) d-lui **Stefan Moga** din Sibiiu (Strada Bahngasse nr. 4). Băieţii orfani cu creştere bună sĕ primesc cu toată întreţinerea şi îmbrăcămintea. (3—3)

In atenţiunea mireselor!

Serviciu de porţelan de Karlsbad, minunat esecutat, colorat, complet pentru 12 persoane de la 15 fl. în sus. — Serviciu de sticlărie pentru 12 persoane 33 bucăţi 2 fl. 95 cr.

Lampe, atârnênd, cu cigă 3 fl. 95 cr.

Serviciu de tee şi cafea 2 fl. 80 cr. — 3 fl. Obiecte de argint de china — Daruri ocasionale — rame pentru icoane, lampe de grădină, etc. în preţurile de fabrică.

La comande din provinţă mĕ rog a însemna cea din urmă staţiune de tren.

Somlyai, Succesorul lui **Müller.**
magazin de sticlărie şi porţelănerie
Cluj. Kossuth Lajos u. nr. 4.

NB. Fieştecine dacă cumpĕră în preţ de 10 coroane, primeşte portretul seu în mărime naturală, cu totul gratis, numai pentru rame plăteşte 3 coroane. (80) 13—52

Despre pĕcatele sătenilor.
Căzanie poporală
de **Ioan Roman.**

A apărut, în *»Cărţile Săteanului Român»* (Nr. 3) şi costă *20 fil.* plus porto *3 fil.* Comandele sĕ se adreseze la: *Rĕvaşul*, Cluj, Jókai u. 6. sz.

Magazin special de pălării:
La „Regele Pălăriilor" — A „Kalapkirály"-hoz

(77) Cluj — Piaţa „Regele Matia" Nr. 17. 13—25

Foarte bogat deposit de pălării din ţară şi streinătate — pentru bărbaţi şi copii, — cilindre şi în chipie de vênat şi sport.

Pentru preoţimea orientală tot-deauna sĕ află în Magazin pălării după moda preoţească, moi şi tari.

Comandele din provincie sĕ execută punctuos. Trebue comunicată mărimea capului în centimetri. Intreprindere specială!

Cele mai ieftine preţuri fixe.

Tipografia »CARMEN«
PETRU P. BARIŢIU
..... **CLUJ** .....
Ferencz József-út 58 sz.

Primeşte tot felul de lucrări, ce cad în branşa acestei maestrii, esecutându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern şi cu preţuri moderate.

Comande se primesc şi la Libraria D-lui **Erich Fabritius** din Cluj (Piaţa Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute româneşti, precum şi al privaţilor.

La administraţia „Rĕvaşului" se află:

Cartea Durerii, de **E. Bougaud.** Preţul legată eleg. 2 cor. 50 fil. broşurată 1·50.

Ep. P. P. Aron şi D. Novacovici, de **Dr. Bunea.** Preţul 4 c. 50 f. plus 20 fil. porto.

Discursuri, Autonomia bis. de **Dr. Bunea.** Preţul 5 cor. plus 20 fil. porto.

Tipografia »Carmen« Petru P. Bariţiu Cluj — Kolozsvár.

©BCU Cluj